

Schrijfgids voor Social Work

Extra opdrachten

Kim Hartenberg-ter Hedde
Judith ter Horst

Deze extra opdrachten horen bij *Schrijfgids voor Social Work* van Kim Hartenberg-ter Hedde en Judith Horst.

© 2016 Uitgeverij Coutinho bv

Alle rechten voorbehouden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprerecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp, www.reprerecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

Uitgeverij Coutinho

Postbus 333

1400 AH Bussum

info@coutinho.nl

www.coutinho.nl

Noot van de uitgever

Wij hebben alle moeite gedaan om rechthebbenden van copyright te achterhalen. Personen of instanties die aanspraak maken op bepaalde rechten, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met de uitgever.

ISBN 978 90 469 0516 6

NUR 752

Inhoud

Opdrachten bij hoofdstuk 1 – Wat je schrijft, ben je zelf	4
Opdrachten bij hoofdstuk 2 – De lezer is ook maar een mens	5
Opdrachten bij hoofdstuk 3 – Een goede tekst beantwoordt de vragen van de lezer	7
Opdrachten bij hoofdstuk 4 – Schrijven over mensen: rechten en plichten	7
Opdrachten bij hoofdstuk 5 – De mindmap: een kapstok voor de tekst	8
Opdrachten bij hoofdstuk 6 – Een-op-een communiceren met en over de cliënt	9
Opdrachten bij hoofdstuk 7 – Schrijven over je cliënt	10
Opdrachten bij hoofdstuk 8 – Schrijven in projecten	10

Opdrachten bij hoofdstuk 1 – Wat je schrijft, ben je zelf

Opdracht 1

Bekijk de documentaire *Lost Mother* over Nel en haar kinderen, via <https://vimeo.com/25361104>. Beantwoord de volgende vragen:

- 1 Welk beeld heb jij op basis van deze documentaire gekregen van Nel als moeder? Vergelijk dit met het beeld dat een medestudent (of collega) van haar heeft.
- 2 Wat zijn de overeenkomsten en wat de verschillen tussen jouw beeld en dat van je medestudent? Waarom heb jij nu juist dit beeld en jouw medestudent dát beeld? Oftewel: wat zegt jullie beeld van Nel als moeder over jullie?

Opdracht 2

Bekijk opnieuw de documentaire *Lost Mother* en doorloop de volgende stappen:

- 1 Kijk naar het plafond of sluit je ogen.
- 2 Bedenk wat de kernen van het verhaal van Nel zijn.
- 3 Heb je de kernen echt goed in beeld? Zet ze dan in telegramstijl op papier.
- 4 Maak van die kernen volledige zinnen.
- 5 Licht die zinnen toe in maximaal drie aanvullende zinnen, waarin je voorbeelden, uitleg of argumenten noemt die duidelijk zijn voor de lezer.

Nu heb je kernachtige alinea's gemaakt. Op deze manier kun je een goed gestructureerde en toegankelijke tekst schrijven. (Tips over alineastructuur vind je in de Tips en trucs in het boek.)

Opdracht 3

Bekijk de documentaire *Lost Boys*, via <https://www.youtube.com/watch?v=UOVv3MFj98Y>. Kies een fragment uit waarin een van de jongens aan het woord is. Beantwoord de volgende vragen:

- 1 Wat zegt de jongere?
- 2 Wat zie je?
- 3 Wat vind je?
- 4 Wat is je interpretatie?

Zet je bevindingen vervolgens in de volgende matrix en maak op basis daarvan een rapportage.

	Voorbeeld	Welke woorden gebruik je?	Schrijf het op als rapportagetekst
Feit			
Mening			
Interpretatie			

Opdrachten bij hoofdstuk 2 – De lezer is ook maar een mens

Opdracht 1

Mevrouw Van Benthem is 92 jaar en woont in een klein appartementencomplex voor senioren. Haar burens zijn allemaal 80 jaar of ouder. Mevrouw Van Benthem ontvangt van de woningcorporatie de volgende brief:

Geachte mevrouw Van Benthem,

Onlangs heeft een van mijn collega's een ronde gelopen door uw woongebouw. Tijdens deze rondgang bleek dat er een aantal dingen gebeuren die in verband met brandveiligheid niet zijn toegestaan. In deze brief vertel ik u wat dat is en wat wij van u verwachten, om ervoor te zorgen dat iedereen in uw gebouw veilig kan wonen.

Spullen in de gang

Tijdens de rondgang bleek dat er van alles in de gangen en andere algemene ruimtes staat en aan de muur hangt, bijvoorbeeld:

- tafeltjes met dingen erop uitgesteld;
- stoeltjes;
- planten;
- kasten/ kastjes;
- schilderijen;
- andere siervoorwerpen.

Wij begrijpen dat dit gezellig oogt, maar in verband met de brandveiligheid is dit niet toegestaan. Het is belangrijk dat de gang en de trappenhuisen in geval van nood vrij zijn van obstakels, zodat u als bewoner bijvoorbeeld snel het gebouw kunnen verlaten als er brand uitbreekt. Of dat ambulancepersoneel

snel en gemakkelijk een woning kan betreden als dat nodig is. In dergelijke gevallen telt immers elke seconde.

De situatie wat betreft de spullen op de gang is door de jaren heen zou ontstaan en vanuit de woningcorporatie is daar tot nu toe geen actie op ondernomen. Wegbrengen daar nu verandering in, maar willen wil ruim de gelegenheid bieden om uw spullen van de gang te verwijderen.

Vanaf 1 oktober 2015 gaan wij regelmatig controleren of er spullen op de gang staan.

Heeft u spullen op de gang staan hangen, dan dient u deze voor die datum te verwijderen. Hier in worden geen uitzonderingen gemaakt. Als we bij controle spullen van bewoners op de gang aantreffen, kan handelen bij volgens het volgende stappenplan:

- 1 Bij een eerste keer aantreffen van spullen op de gang, spreken wij de betreffende bewoner aan en verzoekt hem of haar om de spullen binnen 14 dagen te verwijderen;
- 2 Als bij controle blijkt dat de spullen niet verwijderd zijn dan wordt de betreffende bewoner schriftelijk gewaarschuwd en verzoeken wij nogmaals de spullen binnen 14 dagen te verwijderen;
- 3 Als bij vervolg controle nogmaals blijkt dat de spullen niet verwijderd zijn dan volgt een sommatie om de spullen binnen een week te verwijderen;
- 4 Als de spullen er dan nog steeds staan, dan wordt een verdere maatregelen genomen. U kunt daarbij denken aan het verwijderen van spullen of het nemen van juridische stappen.

Uiteraard hopen wij dat het zover niet hoeft te komen en dat u, met het oog op uw eigen veiligheid en die van uw burens, eventuele spullen die op de gang of in het trappenhuis staan voor 1 oktober zult verwijderen.

Brandvertragende tussendeuren

De tussendeuren in de gangen zitten we er niet voor niks: als er brand uitbreekt dan zorgen deze deuren ervoor dat de brand zich niet, of minder snel verspreidt door het gebouw. Het is erg belangrijk dat deze deuren te allen tijde dicht zijn. Tijdens de rondgang bleek dat verschillende deuren open stonden en open werden gehouden. Ook zagen wij een ontkoppelde automatische deuren opener.

Dit is onveilig en het zorgt ervoor dat de deuren met automatische operators kapotgaan. De afgelopen periode hebben wij al twee deurdrangers moeten vervangen omdat ze doorgebrand waren. Dit kost veel geld. Wij verzoeken u daarom dringend om ervoor te zorgen dat de tussen deuren gesloten zijn, wederom voor uw veiligheid en die van uw burens.

Als u nog vragen hebt, kunt u altijd contact met mij opnemen.
Met vriendelijke groet,

Uw Wijkconsulent

Beantwoord de volgende vragen. Probeer je te verplaatsen in mevrouw Van Benthem.

- 1 Wat denk je dat zij van deze brief vindt?
- 2 In hoeverre heeft de wijkconsulent rekening gehouden met de lezer(s)?
- 3 Geef de wijkconsulent feedback op deze brief vanuit het perspectief van mevrouw Van Benthem.

Opdrachten bij hoofdstuk 3 – Een goede tekst beantwoordt de vragen van de lezer

Opdracht 1

Lees de brief aan mevrouw Van Benthem nog eens door (zie opdrachten bij hoofdstuk 2). Herlees jouw uitwerking van de opdracht daarbij of werk die opdracht alsnog uit.

- 1 Waar gaat de brief precies over?
- 2 Welke vragen denk je dat mevrouw Van Benthem heeft als ze de brief opent?
- 3 Beantwoord deze vragen achtereenvolgens.
- 4 Werk je antwoorden uit tot een goede brief.

Opdracht 2

Zoek op de website van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een actuele tekst die gaat over een van de doelgroepen van Social Work. Noteer de antwoorden op de volgende vragen:

- 1 Wat is de kern, oftewel de essentie van deze tekst?
- 2 Stel, jij moet deze tekst herschrijven voor jouw cliënten (ervan uitgaand dat de tekst betrekking op hen heeft). Welke vragen van jouw cliënten zou jij moeten beantwoorden?
- 3 In welke volgorde?
- 4 Herschrijf de tekst nu zo dat jouw cliënten deze tekst snel en gemakkelijk kunnen lezen.

Opdrachten bij hoofdstuk 4 – Schrijven over mensen: rechten en plichten

Opdracht 1

Er is op internet veel gepubliceerd over privacy, bescherming van persoonsgegevens en omgaan met gevoelige informatie. Veel welzijnsorganisaties hebben hun richtlijnen over het omgaan met persoonsgegevens op hun website staan.

- 1 Zoek van drie welzijnsorganisaties (uit jouw regio) deze informatie op.
- 2 Zoek ook op welk beleid Facebook en Google hierin hanteren.
- 3 Vergelijk deze richtlijnen met elkaar.
- 4 Welke overeenkomsten en verschillen kun je vinden?
- 5 Welke verklaring kun je hiervoor bedenken?

Opdracht 2

Je hebt voor opdracht 1 informatie verzameld over het privacybeleid van verschillende organisaties en van Google en Facebook.

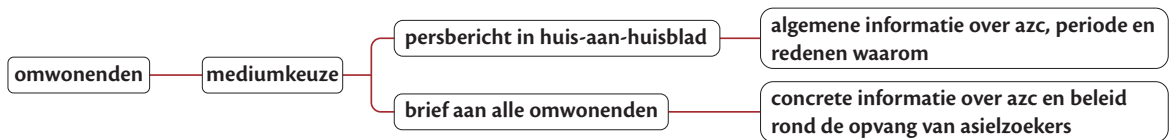
- 1 Bekijk deze sites en de informatie op deze sites nogmaals.
- 2 Vergelijk nu niet de inhoud van deze sites maar de manier waarop de informatie aan jou gepresenteerd wordt.
- 3 Bespreek van elke site in hoeverre je de informatie:
 - gemakkelijk vinden kon;
 - helder vindt;

- toegankelijk vindt;
 - aantrekkelijk vindt qua vormgeving.
- 4 Is op elke site goed terug te vinden waar je met een klacht terecht kunt?

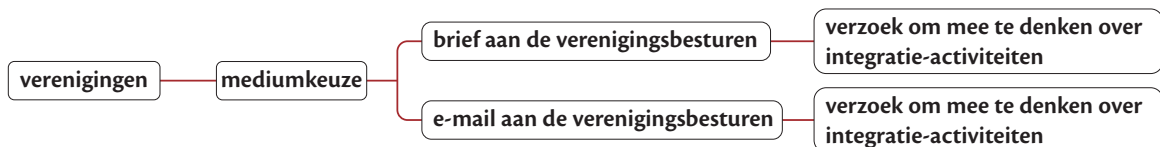
Opdrachten bij hoofdstuk 5 – De mindmap: een kapstok voor de tekst

Opdracht 1

In hoofdstuk 5 wordt uitgelegd hoe je een mindmap kunt maken als voorbereiding op de schrijftaak. Bij de casus Onrust in Drostendijk vind je een overzicht van de doelgroepen en de tekstsoorten die voor deze doelgroepen geschreven moeten worden. We geven hier een overzicht van de doelgroepen.

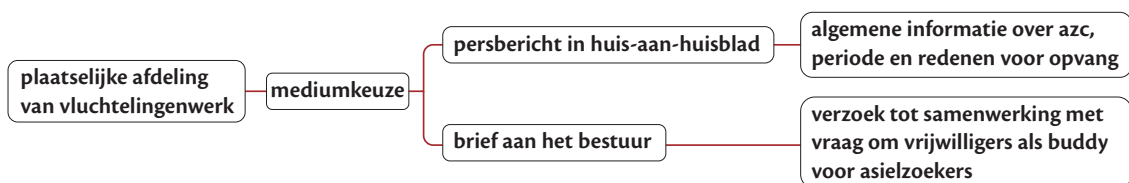
Figuur 1 Mindmap omwonenden

Figuur 2 Mindmap verenigingen

Figuur 3 Mindmap basisschool

Figuur 4 Mindmap plaatselijke afdeling van vluchtelingenwerk

- 1 Kies twee doelgroepen uit.
- 2 Maak mindmaps voor de inhoudelijke uitwerking van de teksten die voor deze doelgroepen geschreven moeten worden.

Opdracht 2

- 1 Werk voor twee teksten de mindmap uit tot een concepttekst.
- 2 Wissel de teksten en de mindmaps uit met een medestudent/collega en bespreek elkaars producten.

Opdrachten bij hoofdstuk 6 – Een-op-een communiceren met en over de cliënt

Opdracht 1

In veel instellingen wordt gewerkt met tablets, waarmee de zorgverlener en de cliënt met elkaar kunnen chatten, facetimen of skypen. Dat verkort de lijnen in de communicatie. Dit is een vrij nieuwe manier van werken.

Noteer de antwoorden op de volgende vragen:

- 1 Voor welke groep cliënten zie jij dit als een goede aanvulling op de zorg?
- 2 Welke afspraken zou jij met collega's en cliënten willen maken om deze snelle manier van communiceren zorgvuldig en effectief aan te pakken?
- 3 Welke do's en don'ts zou jij hierbij willen adviseren aan je collega's?

Opdracht 2

Bekijk de documentaire *Het pensioensprookje*, via <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/het-pensioensprookje>. Aan het begin zie je meneer en mevrouw De Wit. Het is hen niet duidelijk hoe het nu precies zit met hun pensioen. Meneer De Wit heeft nogal wat vragen aan zijn pensioenfonds.

Stel, jij werkt als ouderenconsulent bij de gemeente. Je houdt twee keer per week een inloopspreekuur en op een dag komen meneer en mevrouw De Wit bij jou langs met de vragen die ze nu in de documentaire stellen. Meneer De Wit wil graag dat jij voor hem een brief schrijft aan zijn pensioenfonds omdat hij graag van dit fonds een helder en eenduidig antwoord wil krijgen.

- 1 Noteer de vragen van meneer De Wit.
- 2 Maak een mindmap voor de brief aan het pensioenfonds.
- 3 Schrijf de brief aan het pensioenfonds.

Opdracht 3

In dezelfde documentaire zie je mevrouw Ross die 26 jaar is en nog veertig jaar pensioenpremie moet betalen. Ook zij heeft vragen aan haar pensioenfonds.

- 1 Inventariseer ook haar vragen.
- 2 Maak ook voor haar een mindmap voor een brief.
- 3 Schrijf de brief aan het pensioenfonds. In de brief vraag je om opheldering over de vragen van mevrouw Ross en je verzoekt om een gesprek met het pensioenfonds.

Opdrachten bij hoofdstuk 7 – Schrijven over je cliënt

Opdracht 1

Bekijk de video over Senna, een aflevering uit de VPRO-kinderserie *Bikkels*, via https://www.vpro.nl/speel~VPWON_1208414~senna-bikkels~.html. De ouders van Senna vragen een pgb aan zodat ze hulp kunnen inhuren om de huishoudelijke taken en de zorg voor moeder over te nemen. Zo kan ervoor gezorgd worden dat Senna weer gewoon kind kan zijn.

- 1 Schrijf een korte rapportage over de situatie in het gezin.
- 2 Beargumenteer helder waarom het noodzakelijk is dat er hulp komt in het gezin.
- 3 Bouw het rapport zodanig op dat de vragen van de lezer in een logische volgorde worden beantwoord.

Opdracht 2

Bekijk de documentaire *Het beste voor Kees*, via www.npodoc.nl/documentaires/series/2doc/2014/mei/het-beste-voor-kees.html. De ouders van Kees willen tijdig zorgen voor een goed tehuis voor Kees wanneer zij niet meer voor hem kunnen zorgen. Ze zijn actief op zoek en ze willen graag dat er passende begeleiding voor Kees komt.

Schrijf een adviesrapportage waarin je duidelijk maakt:

- 1 in welke situatie Kees zich op dit moment bevindt;
- 2 wat hij vanwege zijn autisme nodig heeft;
- 3 welke vorm van zorg volgens jou voor Kees het beste is.

Opdrachten bij hoofdstuk 8 – Schrijven in projecten

Opdracht 1

Bekijk de documentaire *Liesbeth kan het niet meer volgen*, een aflevering van het VARA-programma *Zembla*, via www.npo.nl/zembla/01-04-2015/VARA_101372903. De documentaire gaat over mensen met een licht verstandelijke beperking.

- 1 Maak een korte probleembeschrijving met behulp van de 5W's en de H.
- 2 Werk deze probleembeschrijving uit in een signaleringsrapport voor je eigen gemeente. In het rapport neem je allereerst op wat het overkoepelende probleem is. Voor je gemeente werk je uit welke knelpunten er zijn en voor welke organisaties ze gelden. Je benoemt ook om hoeveel mensen het gaat. Tot slot geef je aanbevelingen.

Opdracht 2

Bekijk de documentaire *Voor u 10 jongeren*, een aflevering van het VARA-programma *Zembla* (zie: www.npo.nl/zembla/14-10-2015/VARA_101375757). De documentaire gaat over 50-plussers die moeilijk aan het werk komen.

- 1 Bedenk op basis van de documentaire een oplossing voor het probleem.
- 2 Presenteer deze oplossing in een elevatorpitch, een presentatie van maximaal drie minuten. Je mag zelf kiezen wie een mogelijke opdrachtgever zou kunnen zijn en welke belangen deze opdrachtgever heeft.